

Van der Lugt et al. beginnen hun artikel (1984, bl. 2003) over het laatste polemologische congres met het volgende zinnetje: „De artsorganisatie International Physicians for the Prevention of Nuclear War (IPPNW) hield van 4 tot 8 juni 1984 haar jaarlijks congres in Helsinki.” Dit zinnetje wekt de indruk bij de argeloze lezer dat IPPNW inderdaad een gewone groepering van artsen is of, juister gezegd, de overkoepelende organisatie van een aantal landelijke artsenverenigingen die zich zonder politieke bindingen of bijbedoelingen en op wetenschappelijke basis inzetten om een kernoorlog te voorkomen. De lezer ziet het beeld voor zich oprijzen van onafhankelijke dokters die onbevangen met elkaar overleggen hoe dat doel te bereiken, door middel van verantwoorde voorlichting en onbevooroordeeld onderzoek. De werkelijkheid is anders. Tot de landelijke organisaties die lid zijn van IPPNW behoren nl. ook het Sowjet PPNW-comité en soortgelijke comités in Polen, Tsjechoslowakije, Hongarije en andere Russische satellieten. Deze comités uit totalitaire eenpartijstaten vertegenwoordigen uiteraard niet de artsen van die landen, maar de machthebbers, d.w.z. de in die landen heersende communistische partijen. Het Sowjet-comité bijvoorbeeld, waarvan Evgueni Chazov voorzitter is, en dat in 1983 20.000 leden telde en de steun zou hebben van de hele Sowjet medische stand (een miljoen mensen), organiseerde met succes een congres, iets wat alleen kan als het nauwkeurig de aanwijzingen van de autoriteiten volgt en de officiële Sowjetpropaganda helpt verbreiden. En dat is dan ook precies wat het doet.¹ Trouwens, Evgueni Chazov zelf is lid van het Centrale Comité van de Communistische Partij van de Sowjetunie, en behoort zodoende tot de 300 hoogste politieke leiders. Als één van de twee voorzitters van IPPNW heeft hij een beslissende invloed op het beleid van deze organisatie.

Een organisatie die zich met „De Vrede” bezighoudt – al wordt dat dan medische vredeswetenschap genoemd – en waarvan regerende communistische partijen lid zijn, moet zich niet als een soort filantropisch gezelschap van dokters voordoen. Dat is in hoge mate misleidend. Eveneens misleidend is het de handtekeningen van artsen die in een staat van politieke onvrijheid leven en niet veel andere keus hebben dan te tekenen, op te tellen bij de vrijwillige steun in democratische landen, zoals Van der Lugt et al. doen met hun bewering: „Ruim een miljoen artsen, een kwart van het totale aantal in de wereld, tekenden inmiddels de „Physicians' call”.

LITERATUUR

¹ Sluis I van der, Gunning FD. De medische vredeswetenschap; methoden, mentaliteit en praktijk. Amsterdam: Editions Saint Jacques, 1984.

Amsterdam, november 1984

I. VAN DER SLUIS

De argeloze lezer wordt misleid; de werkelijkheid is anders, houdt collega Van der Sluis ons voor.

Graag wijzen wij collega Van der Sluis op het feit dat de kracht van een organisatie als de „International Physicians for the Prevention of Nuclear War” hierin is gelegen dat zij vertegenwoordiging heeft van artsen uit alle delen van de wereld, met verschillende ideologische en politieke posities. IPPNW wordt niet gedomineerd door Oost of West. Ter illustratie kan vermeld worden dat tijdens het congres in Helsinki 22 artsen uit de Sowjetunie aanwezig waren en 57 uit de Verenigde Staten (en niet te vergeten 358 uit andere landen). Besluiten van IPPNW worden genomen door de „International Council”, een vertegenwoordigend bestuur waarin elk land een stem heeft, ongeacht het aantal leden. Chazov zelf heeft indertijd deze besluitvormingsstructuur

voorgesteld. Overigens is het teleurstellend dat de collega Van der Sluis en Gunning hun vermoedens in het boekje van hun hand, waarnaar zij verwijzen, niet verder uitwerken of onderbouwen; het blijft bij beweringen.

Nijmegen, november 1984

H.A.M. VAN DER LUGT
W.J.E. VERHEGGEN
J.M.P. WEERTS

Hepatitis B-vaccinatie

Dit tijdschrift bevatte 3 artikelen over hepatitis B-risico bij ziekenhuispersoneel en vaccinatiebeleid betreffende 2 Nederlandse ziekenhuizen.^{1,3} Het is verheugend, dat er nu Nederlandse cijfers worden gepubliceerd na de grotendeels Amerikaanse literatuur die er al sinds enige jaren verschijnt. Ook bij andere ziekenhuizen in Nederland zijn groepen personeel onderzocht. Voor zover de cijfers mij bekend zijn, wijken ze niet veel af van de gepubliceerde gegevens van het Academisch Ziekenhuis te Utrecht en Ziekenhuis „De Stadsmaten” te Enschede.

Ik wil pleiten voor meer betrokkenheid van de bedrijfsartsen bij de ziekenhuizen ten aanzien van onderzoek van personeel op hepatitis B-„markers” en de samenhang van het risico met de functie en (of) de afdeling waar men werkt. Ook bij het opstellen van een vaccinatiebeleid heeft de bedrijfsarts als onafhankelijk iemand een belangrijke inbreng. Het verbaast mij daarom, dat in de nu verschenen publikaties de bedrijfsarts niet wordt genoemd.

LITERATUUR

¹ Botman MJ, Botterhuis JAM, Krieger RA de. Immunisatie tegen hepatitis B; kosten en baten in een Nederlands ziekenhuis. Ned Tijdschr Geneeskd 1984; 128: 1748-53.

² Stelling T, Hattum J van, Gast GC de. Hepatitis B-vaccinatie van ziekenhuispersoneel. Ned Tijdschr Geneeskd 1984; 128: 1753-7.

³ Botman MJ, Botterhuis JAM, Krieger RA de. Bloedcontacten en prikaccidenten bij ziekenhuismedewerkers; een indicatie voor vaccinatie tegen hepatitis B? Ned Tijdschr Geneeskd 1984; 128: 1761-5.

's-Gravenhage, oktober 1984

A.P. NAUTA

Ten tijde van het onderzoek kon in het betreffende ziekenhuis nog geen bedrijfsarts worden aangesteld, omdat dit niet in de verpleegprijs mocht worden doorberekend. Inmiddels heeft men zich aangesloten bij een bedrijfsgeneeskundige dienst. De bedrijfsarts die thans in het ziekenhuis functioneert, heeft een daadwerkelijke inbreng in het vaccinatiebeleid. Overigens behoort de gezondheidszorg van het personeel ook tot het aandachtsgebied van de infectiecommissie, voor zover het gaat over preventie en behandeling van ziekenhuisinfecties.

Enschede, november 1984

M.J. BOTMAN

Collega Nauta pleit voor meer betrokkenheid van de bedrijfsartsen bij het onderzoek van ziekenhuispersoneel op hepatitis B en bij het opstellen van een vaccinatiebeleid. Wij willen dit pleidooi steunen omdat juist de bedrijfsarts een taak heeft in het zo veilig mogelijk maken van de arbeidsomstandigheden van het personeel. Zaken betreffende hepatitis B worden evenwel vanouds ook behartigd door de infectiecommissies binnen de ziekenhuizen. Deze commissies kunnen bij de bepaling en de uitvoering van het beleid een beroep doen op de bedrijfsarts. Het kan echter ook voorkomen dat toewijzing van een bepaald onderdeel, zoals